

На основу члана 6. став 1. Уредбе о заступнику Републике Србије пред Европским судом за људска права („Службени гласник РС“, број 61/06 –пречишћен текст) објављује се, на српском и енглеском језику, Пресуда Европског суда за људска права по представци број 38968/04 – Јованчић против Србије, која гласи:

„ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ ЈОВАНЧИЋ ПРОТИВ СРБИЈЕ

(Представка бр. 38968/04)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

5. октобар 2010. године

Ова пресуда је правоснажна, али су могуће редакторске измене

У предмету Јованчић против Србије,

Европски суд за људска права (Друго одељење) заседајући у већу у чијем су саставу били:

András Sajó, *председник,*

Dragoljub Popović,

Kristina Pardalos, *судије,*

и Françoise Elens-Passos, *заменик секретара,*

после већања на затвореној седници одржаној 14. септембра 2010. године,

изриче следећу пресуду, која је усвојена на тај дан:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 38968/04), коју је Судуподнео против Државне Заједнице Србија и Црна Гора према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: “Конвенција”), у то време држављанин Државне Заједнице Србија и Црна Гора, г. Небојша Јованчић (у даљем тексту: “Подносилац представке”), 25. октобра 2004. године.
2. Од 3. јуна 2006. године, после Декларације о независности Црне Горе, Србија је искључива страна уговорница у поступцима пред Судом.
3. Владу Србије (у даљем тексту: “Влада”) заступао је њен заступник, г. С. Царић.
4. Суд је 10. јула 2009. године одлучио да Владу обавести о представци. Примењујући одредбе члана 29. став 3. Конвенције, решио је такође да основаност представке разматра истовремено када и допуштеност.

ЧИЊЕНИЦЕ

5. Подносилац представке је рођен 1959. године и живи у Медошевцу.

6. Чињенице предмета, како су их странке изнеле, могу се сумирати како следи.

7. После хапшења подносиоца представке 19. јуна 2002. године, Окружни суд у Нишу је 21. маја 2003. године осудио подносиоца

представке за фалсификовање и осудио га на казну затвора од четири године и шест месеци.

8. Врховни суд Србије је потврдио и осуду и затворску казну 28. јануара 2004. године.

9. Врховни суд је 19. новембра 2004. године одбацио као недозвољен захтев за испитивање законитости правоснажне пресуде.

10. Подносилац представке је одслужио затворску казну у Казнено-поправном заводу у Нишу (у даљем тексту: "Затвор").

11. На допису подносиоца представке Окружном суду у Нишу од 21. маја 2004. године налазио се печат затвора са истим датумом и деловодним бројем 24-6274/2004.

12. Први допис подносиоца представке од 22. октобра 2004. године који је послат суду 27. октобра 2004. године такође је имао печат затвора од 25. октобра 2004. године и деловодни број 24-13588/2004.

13. Дописом од 6. децембра 2004. године, Секретаријат Суда је, између осталог, обавестио подносиоца представке на српском о том печату, претпостављајући да он за то можда не зна.

14. У обрасцу представке поднетом 23. децембра 2004. године, подносилац представке је навео да је морао да сву своју пошту државним органима и породици доставља отворену затворској управи, где су је читали. Он је тврдио да је то стандардна пракса на основу важећих затворских прописа. Он је такође изнео да је, у складу са наведеном праксом, сва долазна пошта испоручивана затвореницима отворена, са печатом и заведена. На овом допису није било затворског печата.

15. Најзад, горе наведена одлука Врховног суда од 19. новембра 2004. године, која је накнадно достављена подносиоцу представке, такође је имала печат затвора од 4. фебруара 2005. године и деловодни број 713-1237/2005.

16. Подносилац представке је из затвора пуштен раније условно 19. септембра 2006. године.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

17. Релевантно домаће право је наведено у пресуди Суда у предмету *Стојановић против Србије* (број 34425/04, ст. 37 – 43. и 48 – 49., 19. мај 2009. године).

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 8. КОНВЕНЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРЕПИСКОМ ПОДНОСИОЦА ПРЕДСТАВКЕ

18. Подносилац представке се жалио што су затворски органи отварали његову преписку са Судом, као и са разним домаћим органима.

19. Суд сматра да ову притужбу треба разматрати према члану 8. Конвенције, а не према члану 34., пошто не постоји доказ да је преписка између Суда и подносиоца представке неоправдано задржавана, неовлашћено мењана, или „задржавана“ на неки други начин (види *Manoussos против Републике Чешке и Немачке* (одлука), број 46468/99, 9. јул 2002. године, и *Стојановић против Србије*, број 34425/04, став 51., 19. мај 2009. године).

20. Влада је изнела разне примедбе на допуштеност притужбе подносиоца представке. Међутим, Суд је одбацио исте примедбе у предмету *Стојановић против Србије* (цитиран у горњем тексту, ст. 62-64.) и не налази ниједан разлог да то не учини и овом приликом. Притужба је због тога проглашена допуштеном.

21. Влада је даље тврдила да није било повреде члана 8. Конвенције.

22. Подносилац је поново потврдио своју притужбу.

23. Суд је већ разматрао практично исте околности у предмету *Стојановић против Србије* (цитиран у горњем тексту, ст. 68-75.) у коме је, између осталог, утврдио повреду члана 8. Конвенције зато што мешање на које се жали није било “у складу са законом” у релевантном тренутку. После разматрања свих релевантних чињеница, а посебно непостојање одређене судске одлуке, којом се мешање у преписку подносиоца представке одобрава, као и због нејасноће важећих затворских правила и прописа у релевантном тренутку, Суд не види ниједан разлог да у овом предмету донесе другачију одлуку. Према томе, дошло је до повреде члана 8. Конвенције у вези са мешањем у преписку подносиоца представке.

II. ПРИТУЖБЕ ПОДНОСИОЦА ПРЕДСТАВКЕ У ВЕЗИ СА ЊЕГОВИМ ХАПШЕЊЕМ И ПРАВИЧНОСТ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

24. Подносилац представке се такође жалио, према разним члановима Конвенције, због хапшења 19. јуна 2002. године и правичности кривичног поступка који је накнадно покренут.

25. У вези са хапшењем подносиоца представке 19. јуна 2002. године, пошто је Србија ратификовала Конвенцију 3. марта 2004. године, Суд сматра да је притужба некомпатибилна *ratione temporis* са одредбама Конвенције и да је, као таква, недопуштена у складу са чланом 35. ст. 3 и 4.

26. У вези са притужбом подносиоца представке на правичност кривичног поступка, Суд подсећа да се подносиоци представке морају

придржавати формалних и процедуралних правила релевантног домаћег права при покушају исцрпљења домаћих правних средстава (види, уз одговарајуће измене, *Cardot против Француске*, пресуда од 19. марта 1991. године, серија А број 200, став 34.). Када подносилац представке покуша да употреби недоступно и/или неделотворно правно средство, време потребно за то неће прекинути проток временског ограничења од шест месеци, што може довести до одбацивања представке као неблаговремене (види, уз одговарајуће измене, *Rezgui против Француске*, број 49859/99, одлука од 7. новембра 2000. године).

27. Суд констатује да је подносилац представке покушао да исцрпи недозвољени захтев за испитивање законитости, који није био доступан према домаћем закону у посебним околностима овог предмета (види став 9. у горњем тексту). Сходно томе, правоснажна домаћа одлука која се мора узети у обзир у сврхе израчунавања рока од шест месеци у смислу члана 35. став 1. Конвенције је одлука Врховног суда од 28. јануара 2004. године, коју је подносилац представке примио 22. априла 2004. године, а не представка коју је Суду поднео 25. октобра 2004. године. Произлази да је овај део представке поднет ван рока и мора се одбацити у складу са чланом 35. ст. 1 и 4. Конвенције.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

28. Подносилац представке је тражио 5.000.000 евра (ЕУР), односно 250.000 евра, на име претрпљене материјалне и нематеријалне штете. Он је такође тражио 500 евра на име трошкова пред Судом, посебно за поштарину. Влада је оспорила ове захтеве.

29. У околностима предмета, Суд сматра да само утврђивање повреде члана 8. Конвенције представља одговарајуће правично задовољење на рачун накнаде коју је подносилац представке тражио (види, уз одговарајуће измене, *Campbell и Fell против Уједињеног Краљевства*, 28. јун 1984. године, став 141., серија А број 80; *Calogero Diana против Италије*, 15. новембар 1996. године, став 44., Извештаји о пресудама и одлукама 1996-V; *Savenkovas против Литванија*, број 871/02, 18. новембар 2008. године; и *Стојановић против Србије*, цитиране у горњем тексту, став 85.).

30. Према пракси Суда, подносилац представке има право на накнаду трошкова само у оном износу у ком је показано да су ти трошкови стварно настали и да су такође оправдани у погледу износа (види, на пример, *Iatridis против Грчке* (правично задовољење) [ВВ], број 31107/96, став 54., ЕЦХР 2000-XI). На основу докумената које поседује и горе наведених критеријума, Суд сматра да је оправдано да

се подносиоцу представке досуди износ од 100 евра на име трошкова насталих у поступку пред овим Судом.

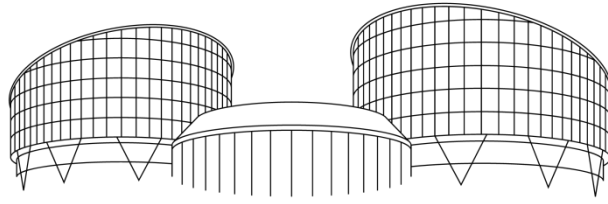
ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО

1. *Проглашава* притужбу према члану 8. Конвенције у вези са мешањем у преписку подносиоца представке допуштеном, а остали део представке недопуштеним;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 8. Конвенције;
3. *Утврђује* да само утврђивање повреде члана 8. представља довољно правично задовољење на име нематеријалне штете коју је подносилац представке претрпео;
4. *Утврђује* да
  - (а) Тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у року од три месеца, износ од 100 евра (једна стотинас евра) на име трошкова, који ће се претворити у националну валуту Тужене државе по курсу важећем на дан исплате, плус порез који се може наплатити;
  - (б) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведени износ по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена;
5. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 5. октобра 2010. године у складу са правилом 77 ст. 2 и 3 Пословника Суда.

Françoise Elens-Passos
Заменик секретара

András Sajó
Председник

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECOND SECTION

CASE OF JOVANČIĆ v. SERBIA

(Application no. 38968/04)

JUDGMENT

STRASBOURG

5 October 2010

This judgment is final but it may be subject to editorial revision.

In the case of Jovančić v. Serbia,

The European Court of Human Rights (Second Section), sitting as a Committee composed of:

András Sajó, *President*,

Dragoljub Popović,

Kristina Pardalos, *judges*,

and Françoise Elens-Passos, *Deputy Registrar*,

Having deliberated in private on 14 September 2010,

Delivers the following judgment, which was adopted on that date:

PROCEDURE

1. The case originated in an application (no. 38968/04) against the State Union of Serbia and Montenegro, lodged with the Court under Article 34 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (“the Convention”), by, at that time, a citizen of the State Union of Serbia and Montenegro, Mr Nebojša Jovančić (“the applicant”), on 25 October 2004.

2. As of 3 June 2006, following the Montenegrin declaration of independence, Serbia remained the sole respondent in the proceedings before the Court.

3. The Serbian Government (“the Government”) were represented by their Agent, Mr S. Carić.

4. On 10 July 2009 the Court decided to communicate the application to the Government. Under the provisions of Article 29 § 3 of the Convention, it was also decided that the merits of the application would be examined together with its admissibility.

THE FACTS

I. THE CIRCUMSTANCES OF THE CASE

5. The applicant was born in 1959 and lives in Medoševac.

6. The facts of the case, as submitted by the parties, may be summarised as follows.

7. Following the applicant's arrest on 19 June 2002, on 21 May 2003 the District Court of Niš convicted the applicant of forgery and sentenced him to four years and six months in prison.

8. The Supreme Court of Serbia upheld both the conviction and the sentence on 28 January 2004.

9. On 19 November 2004 the Supreme Court dismissed the applicant's further appeal on points of law as unavailable under domestic law in the particular circumstances of the case (*odbacio kao nedozvoljen zahtev za ispitivanje zakonitosti pravnosnažne presude*).

10. The applicant served his sentence in the Niš Penitentiary (*Kazneno-popravni zavod u Nišu*; hereinafter “the prison”).

11. The applicant's letter of 21 May 2004 to the District Court in Niš bore the prison stamp of the same date and registration number 24-6274/2004.

12. The applicant's first letter of 22 October 2004, sent to the Court on 27 October 2004, also bore the prison stamp dated 25 October 2004 and registration number 24-13588/2004.

13. In its own letter of 6 December 2004, *inter alia*, the Court's Registry therefore informed the applicant in Serbian of the said stamp, assuming that he may not have been aware of it.

14. In his application form submitted on 23 December 2004, the applicant stated that all his mail addressed to State bodies or his family had to be submitted opened to the prison administration, where it was read. He alleged that this was standard practice based on the provisions of the applicable prison regulations. He also submitted that, in accordance with the said practice, all incoming mail was delivered to prisoners opened, stamped and registered. This letter did not bear any prison stamp.

15. Finally, the above decision of the Supreme Court of 19 November 2004, which was subsequently sent to the applicant, also bore the prison stamp dated 4 February 2005 and registration number 713-1237/2005.

16. On 19 September 2006 the applicant was released early on parole.

II. RELEVANT DOMESTIC LAW

17. The relevant domestic law is set out in the Court's judgment of *Stojanović v. Serbia* (no. 34425/04, §§ 37-43 and 48-49, 19 May 2009).

THE LAW

I. ALLEGED VIOLATION OF ARTICLE 8 OF THE CONVENTION AS REGARDS THE APPLICANT'S CORRESPONDENCE

18. The applicant complained about the opening of his correspondence with the Court, as well as with various domestic bodies, by the prison authorities.

19. The Court considers that this complaint falls to be examined under Article 8 of the Convention, rather than Article 34, there being no evidence that the correspondence between the Court and the applicant was unduly delayed, tampered with, or otherwise "hindered" (see *Manoussos v. the Czech Republic and Germany* (dec.), no. 46468/99, 9 July 2002, and *Stojanović v. Serbia*, no. 34425/04, § 51, 19 May 2009).

20. The Government raised various objections to the admissibility of the applicant's complaint. However, the Court has rejected the same objections in *Stojanović v. Serbia* (cited above, §§ 62-64) and finds no reason not to do so on this occasion. The complaint is therefore declared admissible.

21. The Government further contended that there had been no violation of Article 8 of the Convention.

22. The applicant reaffirmed his complaint.

23. The Court has already considered practically identical circumstances in *Stojanović v. Serbia* (cited above, §§ 68-75) in which it found, *inter alia*, a violation of Article 8 of the Convention because the interference complained of was not "in accordance with the law" at the material time. Having examined all relevant circumstances, in particular, an absence of a specific court decision allowing interference with the applicant's correspondence, as well as the ambiguity of the

applicable prison rules and regulations at the relevant time, the Court does not see any reason to hold otherwise in the present case. There has accordingly been a breach of Article 8 of the Convention as regards the interference with the applicant's correspondence.

II. THE APPLICANT'S COMPLAINTS CONCERNING HIS ARREST AND THE FAIRNESS OF THE CRIMINAL PROCEEDINGS

24. The applicant also complained, under various articles of the Convention, about his arrest on 19 June 2002 and the fairness of the criminal proceedings brought subsequently.

25. As regards the applicant's arrest of 19 June 2002, since Serbia ratified the Convention on 3 March 2004, the Court finds the complaint incompatible *ratione temporis* with the provisions of the Convention and, as such, inadmissible in accordance with Article 35 §§ 3 and 4.

26. As regards the applicant's complaint about the fairness of the criminal proceedings, the Court reiterates that applicants must comply with the relevant domestic formal and procedural rules while attempting to exhaust domestic remedies (see, *mutatis mutandis*, *Cardot v. France*, judgment of 19 March 1991, Series A no. 200, § 34). Where an applicant has attempted to make use of an unavailable and/or ineffective remedy, the time taken to do so will not interrupt the running of the six-month time limit, which may lead to the application being rejected as out of time (see, *mutatis mutandis*, *Rezgui c. France*, no. 49859/99, decision of 7 November 2000).

27. The Court notes that the applicant sought to exhaust an appeal on points of law, which was unavailable under domestic law in the particular circumstances of the case (see paragraph 9 above). Accordingly, the final domestic decision to be taken into account for the purposes of calculating the six-month period within the meaning of Article 35 § 1 of the Convention is the decision of the Supreme Court of Serbia dated 28 January 2004, which the applicant received on 22 April 2004, but lodged the application with this Court on 25 October 2004. It follows that this part of the application has been lodged out of time and must be rejected in accordance with Article 35 §§ 1 and 4 of the Convention.

III. APPLICATION OF ARTICLE 41 OF THE CONVENTION

28. The applicant claimed 5,000,000 euros (EUR) and EUR 250,000, respectively, for pecuniary and non-pecuniary damage suffered. He also claimed EUR 500 for the costs incurred before the Court, particularly, for postage. The Government contested these claims.

29. In the circumstances of the case, the Court considers that the finding of a violation of Article 8 of the Convention alone constitutes adequate just satisfaction in respect of the compensation claimed by the applicant (see, *mutatis mutandis*, *Campbell and Fell v. the United Kingdom*, 28 June 1984, § 141, Series A no. 80; *Calogero Diana v. Italy*, 15 November 1996, § 44, Reports of Judgments and Decisions 1996-V; *Savenkovas v. Lithuania*, no. 871/02, 18 November 2008; and *Stojanović v. Serbia*, cited above, § 85).

30. According to the Court's case-law, an applicant is entitled to the reimbursement of costs and expenses only in so far as it has been shown that these have been actually and necessarily incurred and were also reasonable as to their quantum (see, for example, *Iatridis v. Greece* (just satisfaction) [GC], no. 31107/96,

§ 54, ECHR 2000-XI). Regard being had to the documents in its possession and the above criteria, the Court considers it reasonable to award the applicant the sum of EUR 100 for the costs and expenses incurred in the proceedings before this Court.

FOR THESE REASONS, THE COURT UNANIMOUSLY

1. *Declares* the complaint under Article 8 of the Convention concerning the interference with the applicant's correspondence admissible and the remainder of the application inadmissible;
2. *Holds* that there has been a violation of Article 8 of the Convention;
3. *Holds* that the finding of a violation of Article 8 in itself constitutes sufficient just satisfaction for the non-pecuniary damage sustained by the applicant;
4. *Holds*
  - (a) that the respondent State is to pay the applicant, within three months, EUR 100 (one hundred euros) in respect of costs and expenses, which sum is to be converted into the national currency of the respondent State at the rate applicable at the date of settlement, plus any tax that may be chargeable;
  - (b) that from the expiry of the above-mentioned three months until settlement simple interest shall be payable on the above amount at a rate equal to the marginal lending rate of the European Central Bank during the default period plus three percentage points;
5. *Dismisses* the remainder of the applicant's claim for just satisfaction.

Done in English, and notified in writing on 5 October 2010, pursuant to Rule 77 §§ 2 and 3 of the Rules of Court.

Françoise Elens-Passos
Deputy Registrar

András Sajó
President“